

Урок № 57-58

Тема уроку: Квантові постулати Н.Бора

Випромінювання та поглинання світла атомами.

Мета уроку:

навчальна – вивчити постулати Н.Бора; сформувані уявлення про випромінювання і поглинання світла атомом;

розвивальна – розвивати уяву, творчі здібності учнів, вдосконалювати вміння застосовувати набуті знання на практиці;

виховна – виховувати почуття відповідальності, взаємодопомоги, вміння виступати перед аудиторією.

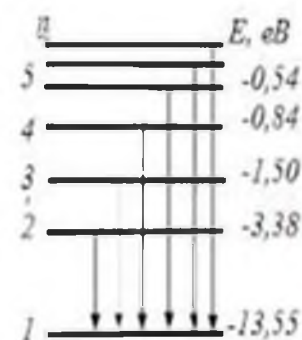
Матеріал до уроку

ПОСТУЛАТИ БОРА

Послідовної теорії атома Бор не дав. Він сформулював у вигляді постулатів основні положення нової теорії. Причому він не відкидав беззастережно й класичні закони фізики. Нові постулати скоріше накладали лише деякі обмеження на рухи, що їх допускала класична фізика.

Перший постулат Бора твердить:

атомна система може перебувати тільки в особливих стаціонарних, або квантових станах, кожному з яких відповідає певна енергія E_n . У стаціонарному стані атом не випромінює.

Енергетичний рівень – це енергія, якою володіє атомний електрон в певному стаціонарному стані.

Основний стан атома (молекули) – стан з мінімальною енергією.

За другим постулатом Бора:

світло випромінюється під час переходу атома із стаціонарного стану з більшою енергією E_k у стаціонарний стан з меншою енергією E_n . Енергія випроміненого фотона дорівнює різниці енергій стаціонарних станів:

$$h\nu_{kn} = E_k - E_n.$$

Частота випромінювання:

$$\nu_{kn} = \frac{E_k - E_n}{h} = \frac{E_k}{h} - \frac{E_n}{h}.$$

Поглинаючи світло, атом переходить із стаціонарного стану з меншою енергією до стаціонарного стану з більшою енергією. Випромінювання відбувається у разі переходу атома зі стану з більшою енергією в стан з меншою енергією.

При $E_k > E_n$ відбувається випромінювання фотона, при $E_k < E_n$ - його поглинання.

Наслідки постулатів Бора

Постулати Бора довели, що джерелом світла є збуджений атом. Світло генерується під час переходу атома з одного збудженого стану в інший.

Подібність атомів того самого хімічного елемента пояснюється в теорії Бора тим, що у всіх атомах даного елемента стаціонарні орбіти електронів ті самі.

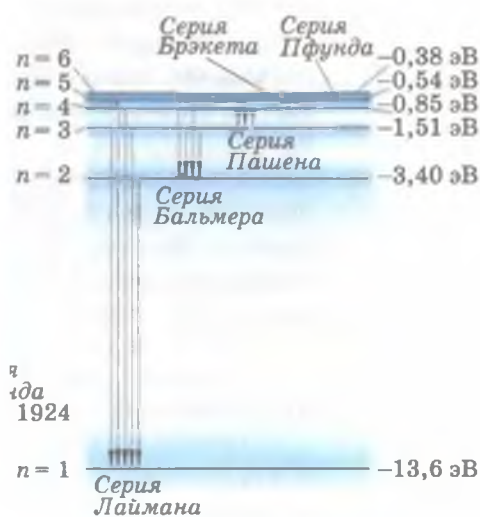
Задача 1. Порахуємо перехід з лінії E_3 на E_2 ..

$$E_{3,2} = (-1,5 + 3,38) \text{eV} = 1,88 \text{eV} .$$

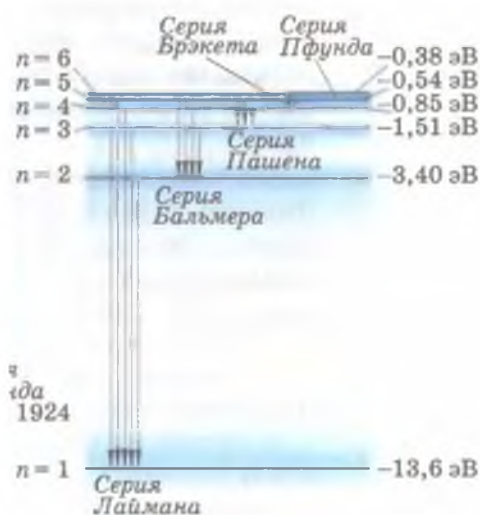
Отже енергія переходу рівня 1,88 eV. Переходи дають можливість визначити, лінії якого спектру отримуємо – червоного чи зеленого і т.д. Знайдемо даний спектр:

$$E = h\nu = \frac{hc}{\lambda}, \quad \lambda = \frac{hc}{E} = \frac{4,13 \cdot 10^{-15} \text{eV} \cdot 3 \cdot 10^8 \text{м}}{1,88 \text{eV}} = 6,6 \cdot 10^{-7} \text{м}$$

В даному випадку ми отримали лінію червоного спектру.

Задача 2. Під час переходу атома водню з четвертого енергетичного стану в другий випромінюються фотони . Визначити енергію цих фотонів, спектр та довжину хвилі.

$$E_{4,2} = (-0,85 + 3,40) \text{eV} = 2,55 \text{eV}$$

$$E = h\nu = \frac{hc}{\lambda},$$

$$\lambda = \frac{hc}{E} = \frac{4,13 \cdot 10^{-15} \text{eV} \cdot 3 \cdot 10^8 \text{м}}{2,55 \text{eV}} = 4,9 \cdot 10^{-7} \text{м}$$

Спектр голубий, серія Бальмера.

Домашнє завдання:

Написати конспект. Опрацювати §23 с.164-166.

Зворотній зв'язок

Viber 0662728430

E-mail partitskiy.dmitro@kmrf.kiev.ua

!!!! у повідомленні з д/з не забуваєм вказувати прізвище, групу і дату уроку